

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:de årg.

Den 28 December 1902.

N:o 13

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Johan Henrik Gotthard Fredholm (med 1 porträtt). Senaste porträtt af konung Edvard (med 1 porträtt). Daniel Fallström (med 1 porträtt). En originell bondspelman (med 1 porträtt). Ett kuriöst svenskt frimärke (med 1 illustr.) Fält skjutning vintertid (med 1 illustr.) När Inge Hallman reste hem. En julhistoria för HVAR 8 DAG af Bo Bergman. Förvecklingarna i Venezuela (med 5 ill.) Porträtt till de tyska tulldebaterna (med 10 porträtt). President Roosevelt uppläser budskapet till kongressen inför amerikanska kabinettet (med 1 illustr.) Adolf Vilhelm Edelsvärd (med 1 portr.) **Veckans porträttgalleri** (med 26 portr.) Från Stockholms teatrar (med 2 porträtt).*

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1902.

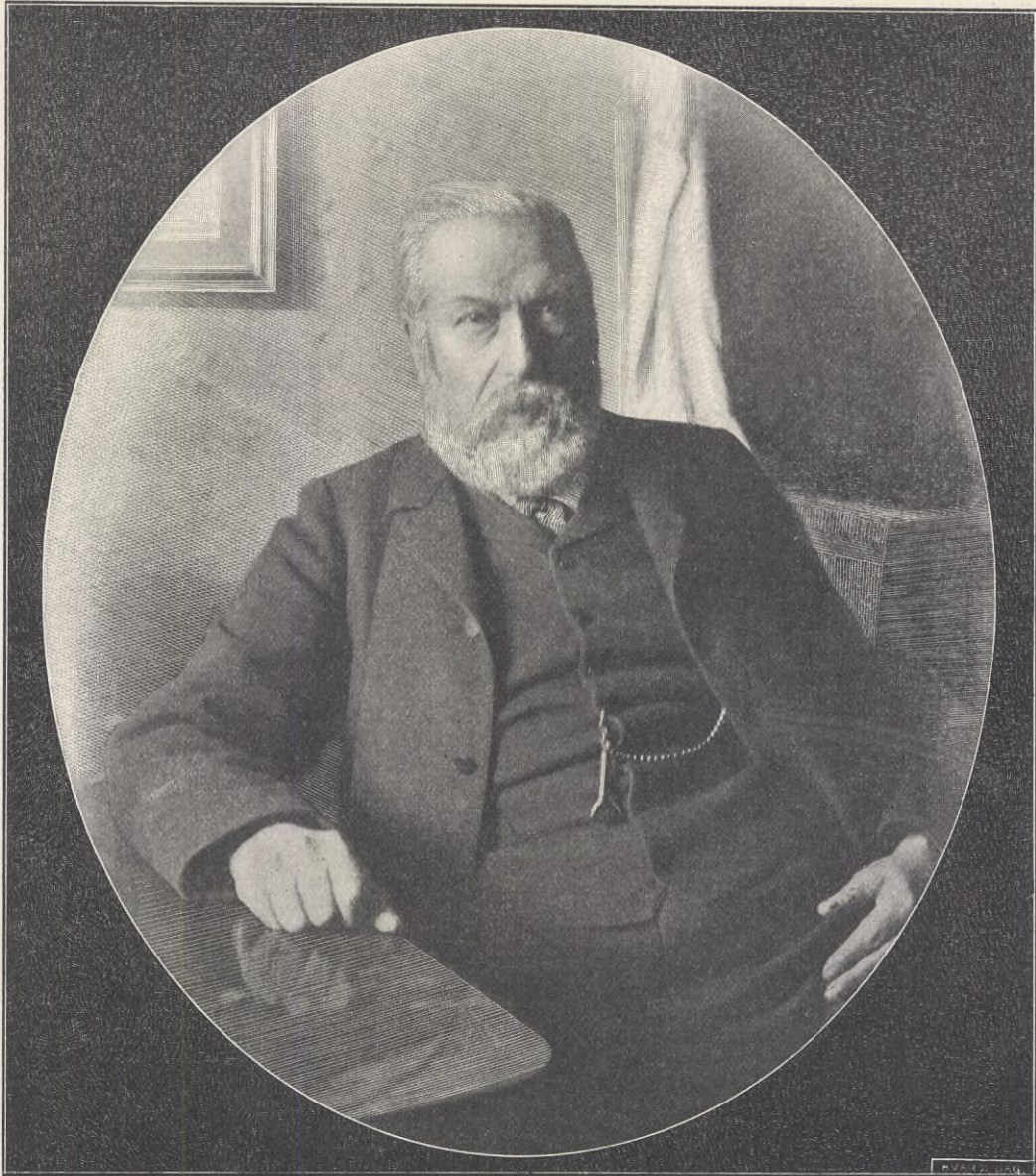

Foto. HVAR 8 DAG.

Kiicht: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre, Schlm-Gbg.

JOHAN HENRIK GOTTHARD FREDHOLM.

JOHAN HENRIK GOTTHARD FREDHOLM.

»Civilingeniör, riksdagsman», står det efter hr Fredholms namn i den nya upplagan af Hofbergs Biografiska lexikon. Dessa båda benämningar säga kanske icke så mycket, men bakom dem ligger i alla fall ett helt lif i det stora allmännas tjänst, ett lif af sträfsamma studier in- och utrikes, af sakliga utredningar utan tal eller, rättare sagdt, med en ofantlig mångfald af tal, siffertal, ty ingeniör Fredholm är en statistikens och sifferuppgifternas man. Men han är — i olikhet med en hel del personer, hvilka, i besittning, äfven de, af omfattande kunskaper, sysselsätta sig med samhällsnyttiga utredningar af olika slag och finna ett nöje häri — en praktisk man, som framför allt vill, att »det skall bli något af» och icke är belåten med enbart teoriserande.

Det är icke heller blott vid studiebordet, som hr Fredholm inhämtat sitt vetande, hvilket i vissa afseenden är förvånande stort och vittnar lika mycket om skarpsinne som ett utmärkt minne. Född i Stockholm den 8 juli 1838 — föräldrarna voro stadsfiskalen Johan Gotthard Fredholm och Johanna Charlotta Holm — genomgick F. efter i Uppsala 1857 aflagd studentexamen 1857—60 Tekniska högskolan och 1862—63 Byggnadsskolan vid De fria konsternas akademi, aflade 1864 landtmäterexamen och genomgick 1865—67 Ultuna landbruksinstitut. Redan detta talar ju om en mångsidig begåfning och stor arbetslust! F. tjänstgjorde sedan 1868—70 som Landbruksakademiens stipendiat, var 1871—72 byggmästare och järnvägsingeniör och idkade där-efter i tre år industriell verksamhet i Stockholm. Som Letterstedtsk stipendiat företog F. 1877—79 en vidsträckt utländsk resa för studium af landbruksmaskiner, var 1880—82 sekreterare i tulkommittén och 1882—84 i kommittén för landbruksläroverkens omorganisation.

Sistnämnda år insattes F., hvilken redan länge gjort sig bemärkt för sitt intresse för allmänna angelägenheter och sina omfattande kunskaper, af det liberala partiet i huvudstaden i riksdagens Andra kammare, där han allt fortfarande har plats. F. har här, om han också i mycket varit af andra åsikter än det rådande partiet, spelat en betydande roll, tack vare sina grundliga insikter å så väl närings- och tullagsstiftningens som skatteväsendets och de sociala frågornas fält. Vid majriksdagen 1887 invaldes F. i bevillningsutskottet, där han sedan ständigt haft plats, från 1900 som dess v. ordf. I frig frihandlare — F. är för öfrigt moderat-liberal och tillhör nu mera liberala samlingspartiet — gick han vanligtvis på 1880-talet i spetsen för utskottets frihandelsvänliga del. Han har bl. a. väckt motion om ävägbringande af en förbättrad näringsstatistik, om förordning angående statens upphandlings- och entreprenadväsen, hvilken motion också efter en kommittéutredning ledde till resultat, om åtgärder för hvitbetssockertillverkningsafgiftens afskaffande och sockertullens sänkning, en synnerligen uppseendeväckande motion i en fortfarande på dagordningen stående fråga, om statens pensionsväsen, m. m.

Det är i med siffror och beräkningar späckade framställningar, som F. har sin styrka. Han är ingen vältalare, som med känslökäl söker taga sina åhörare, men han är under alla omständigheter en utmärkt god talare, hvilken logiskt sammanbinder sin tunga bevisföring. När ingeniör F. rycker i elden, blir det tyst i kammaren, och alla lyssna samvetsgrant till hans ord, som alltid präglas af den största sakkunskap och omutlig sanningskärlek.

F. har vidare 1887 och 1891 varit statsrevisor, 1896—1902 stadsfullmäktig samt ledamot af kommunalskattekommittén 1897—1900 och af pensionskommittén från 1899.

År 1889 företog den insiktsfulle och outtröttligt verksamme mannen med understöd af Lorénska stif-

telsen en utrikes resa för studium af arbetarskyddslagstiftning och fabriksinspektion; resultatet häraf blef skriften »Arbetarlagstiftningen och fabriksinspektionen i utlandet». F. har för öfrigt utgifvit flera andra skrifter och publicerat ett stort antal uppsatser i tidningar och tidskrifter.

En gedigen man — se där hvad man med allt skäl kan säga om Fredholm! En man, som går helt upp i sitt arbete. En liten anekdot är i detta fall belysande för honom. Det var på slottet, dit F. inbjudits på middag. — Och efter midnatten — omtalade F. en gång, när det var tal om denna middag bland hans vänner — pratade jag med hofdamerna, och vi hade mycket treffligt. Men jag hade också valt ett lämpligt samtalsämne.

— Nå, hvad talade du om? — frågade man den gamle ungarlen.

— Om blommor.

— Om blommor? Du, om blommor?

— Ja, om tullen på blommor, förstås...

Lätom oss till sist uttrycka en förhoppning om, att hr Fredholms hälsa, som för en tid sedan icke var riktigt god, måtte stadga sig, så att han med samma lif och lust som förut kan delta i riksdagsarbetet och äfven visa sig i vännernas lag.

SENASTE PORTRÄTTET AF KONUNGEN I SKOTTSK HÖGLANDSDRÄKT.

Efter Fotograf.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

KONUNGEN I SKOTTSK HÖGLANDSDRÄKT.

DANIEL FALLSTRÖM.

I dessa dagar synas i bokhandelsfönstren icke mindre än två nyutkomna arbeten, hvilka på titelbladen bära Daniel Fallströms namn. Det ena är en berättelsesamling, innehållande kvickt fångade och ytterst ledigt återgifna, icke sällan mycket spännande händelser från olika »världar», det andra är en diktsamling, hvori, kan man säga, Fallströms hela diktarebegåfning tagit sig ett uttryck.

Ty Daniel Fallström är som skald långt mera omväxlande, än man kanske i allmänhet är böjd att antaga. Det mesta af hans diktning föreligger i de båda volymer, som 1899 utkommo under titeln »Valda dikter», och säkert är, att den, som endast läst i tidningar och tidskrifter ett och annat poem af Fallström, skall bli öfverraskad, när han slår upp i de valda dikterna, hvartill bör läggas den nu utkomna volymen, »I gyllenrödt», och ser, huru rik och äfven detaljeradt mångsidig skaldens produktion varit och är.

Detta betonades äfven af professor Levertin i en uppsats, som han härom året offentliggjorde om Fallströms »Valda dikter». Hvad är det då, som Fallström gifver och som är det betecknande för hans konst? Det är i främsta rummet sång. omedelbar, suckande och betagande sång. Det är melodier, hvilka fastna i örat och sinnet, och härigenom bevisa sin äkthet. En sådan dikt som »Aftonstämning» (»Mörkgrön granskog skuggar öfver viken — tusen drömmar komma, drömmar gå...») gifver i några rader allt hvad ett hjärta kan önska af innerlig stämning och drager själen långt bort till fantasi ns underland...

Men denna Fallströms sång behandlar mycket olika ämnen: den skildrar naturen, i sommarfågling eller vinterprakt, i vårens löften och höstens sorgbundenhet, den skildrar framför allt Stockholmsnaturen, ty Fallström är en hängifven och outtröttlig beundrare af Stockholm och dess omgifningar. Men den gifver också bilder och icke sällan i stora drag hållna, praktiga bilder af Sverige i allmänhet, hvori skaldens fosterlandskärlek tager sig lifliga uttryck. Och i anslutning härtill bör man ihågkom-

Photo. HVAR S DAG.

DANIEL FALLSTRÖM.

Kliché: Benet Sjöfverparre.

ma Fallströms många andra dikter af fosterländskt innehåll, klingande och värmande.

Och så är ju Fallström de från gatu- eller societetslifvet intimt uppfattade, rörande eller pikanta händelsernas skald — liksom han är kärlekens! Huru många kärleksdikter har han egentligen diktat? En del af dem äro nog något »söta» och alltför mycket stundens barn, men andra gifva fulltoniga och gripande uttryck åt det, som är människans högsta sällhet och bittraste ve...

I en tid, då tankediktingen utöfvas med ett sådant raseri, är det vederkvickande att stundom njuta af en äkta lyrikers musikaiska toner. Vackra drömmar äro aldrig att försmå — och Daniel Fallström är just de vackra drömmarnes skald.

O. R.

EN ORIGINELL BONDSPELMAN.

Efter fotografi

HINNS ANDERS FRÅN ÖSTNOR I DALARNE.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Vi vilja icke neka plats för den gamle i Dalarne kände spelmannen Hinns Anders från Östnor i Mora. Hans musik lär ej vara af det alldagliga slaget, och om-

fattar en repertoar nog så rik på folkmelodier och gamla dalalåtar. Vid det »historiska tåg», då konung Karl XIV Johans sarkofag af en skara dalkarlar drogs från Elfdalens porfyrverk till Stockholm, var H. A. med som spelman och tronade högst uppe på sarkofagen och lät sina »gångekar» ljuda för att lifva och muntra »dragarne».

Hinns Anders är egentligen jordbrukare, men går på lediga stunder i bygden och reparerar Moraklockor. Vår meddelare förklarar, att här vore ett tillfälle till en ackvisition för Skansen, han menar att Hinns Anders borde få ersätta den »klockreparerande» vaxgubben i Morastugan å Skansen.

Den gamle hedersmannen har ofta spelat i artisten Zorns Morahem för dennes gäster, hvaribland prins Eugen befunnit sig.

ETT KURIÖST SVENSKT FRIMÄRKE.

Vi ha blifvit satta i tillfälle visa en fotografisk kopia af ett kuriöst svenskt frimärke, som därtill torde äga förtjänsten vara unikt. Det är 1858 års 24 öre, gult med tryckfel: tjuugufyra, och med feltryck: en del af vänstra randen dubbeltryckt.

Anmärkas bör, att då det gula på fotografien blifver svart, bilden är mycket tydligare än originalet, å hvilken vänstra randens dubbling knappast märkes för blotta ögat.

FÄLTSKJUTNING VINTERTID.

Efter fotografi

SÖDERTELJE SKYTTEGILLE hade nyligen en lyckad fältskjutning under ledning af underlöjtnant Carlberg vid Vaxholms Grenadier-Reg:te och visa vi en präktig bild som illustration till den glädjande lifaktighet skytterörelsen ådagalägger. En fältskjutning som denna är ej lek — den visar allvar och fosterländskhet.

Kliché: Ken. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthm—Gbo

NÄR INGE HALLMAN RESTE HEM.

EN JULHISTORIA.

FÖR HVAR 8 DAG AF BO BERGMAN.

I.

Luftdraget förde med sig doften af vått gräs in i kupéerna; man gned sina svullna ögon och såg ut. I den första skymningen rusade södertörnslandskapet förbi med hagar och ängsmark och små glimmande vatten mellan björkarna. Det var bara en halftimme kvar, och lokomotivet flåsade och sveitades som ett stort djur. Bakom skybankarna i norr låg staden och väntade, färdig att sluka alltsammans och ständigt hungrande efter mera, efter nya laddningar människohjärnor och människomuskler.

Hvisslan tjöt, och tåget stod stilla. Det var Liljeholmen. Det luktade sot och maskinolja, och när Gelly stack ut hufvudet genom kupéfönstret, såg hon på litet afstånd en rad af svärtade tegelhus, fabrikksskorstenar, kolstybb, blankslitna skenor och vagnar, lastade med järnskrot. Här och där några arbetare i grupper, mellan hvilka stationskarlarna sprungo med sina lyktor. Hon kröp ihop med en frossskakning och borrade in ansiktet bakom ryggen på sin reskamrat, som en sjuk fågelunge.

»Hvad gör du?»

Och han tog reda på det lilla blonda hufvudet och lyfte upp det. Då han såg att hon gråtit, kysste han henne på ögonlocken hastigt och lätt. Men han sade ingenting, och hon blef sittande med blicken vid ett par fönster, som lyste någonstädes i skymningen. Hvem bodde där, och hvad gömde sig bakom dessa små gula fläckar? Deras eld brann så klar och stilla som ett offer åt lyckans husgudar.

Gelly reste sig. Takluset gjorde hennes ögon djupare, och det var en samlad ångest i dem. Hon tog dem icke från mannen framför henne, den man, som hon älskade och som sagt att han älskade henne. På högra kinden hade hon ett litet rödt märke efter en knapp i hans rock. Han nickade och räckte henne bågge sina händer. Och plötsligt kastade hon sig intill honom, fann hans läppar och kysste dem länge och våldsamt.

»Åh, Inge, hvad vi ha varit lyckliga. Jag har varit så lycklig. Och du älskar mig ännu, du skall alltid älska mig? Tror du att det kan ta slut någon gång? Jag är så rädd; det sitter midt i bröstet, här...»

Han strök henne öfver håret. »Käraste, du vet ju. Du vet hvad du är för mig.»

Inge Hallman var borta i sina tankar. Han grubblade öfver sin böjelse med envisheten hos en hjärna, som är besatt af ett problem. Det var bara det han ville veta: hur hans lif sugit sig fast vid denna lilla människas, hur hans själ, hans blod, allt det hos honom som ropade efter blomningen begärde henne och ingen annan och hur alltså äfven han kommit med i den stora hjorden, som inbillade sig ha funnit sitt komplement, sin äppelhalfva. I tjuo år hade han ätit af kärlekens träd på godt och ondt och funnit, att alla frukter smaka ungefär lika, och nu vid trettioåtta år var han plötsligt färdig att svära på motsatsen. Där stod han med sin astrakan och vred och vände den på alla sidor, medan det vattnades i munnen på honom. Så klar den var; inga maskhål och inga sjuka fläckar. Han var rörd af tacksamhet mot försynen, som släppt en sådan skatt i hans Alladinsturban, och han förstod, att han måste njuta af den med andakt. Den skulle räcka hela hans lif — h ur kunde han inte precis klargöra för sig, men han antog att den genom någon slags inneböende kraft ständigt skulle hålla sig lika frisk och ny.

Han älskade henne, Gelly, sedan ett år. Det var på en af sina föreläsningar han plötsligt observerat henne. Bekantskapen kom sedan helt tillfälligt, och hur det var hade han snart känt sig fångslad af denna lilla brinnande kvinnovarelse, som meddelade alla andra något af sin spänning, sin lifshunger och sin tro på äfventyret. Hennes ögon hörde till deras som icke taga förnuft; hon såg bara hvad hon ville se. Allting hos henne bad om ett svar, och om hon inte fick det kunde hon vissna och falla ihop på en minut, som på kommando af en nerv. Hennes öppenhet ingaf först Inge en oredig motvilja. Han kallade den brist på finkänsla, och så drog han fram allt som af tradition räknas till kvinlighetens toppblomma, både den ljuft afvaktande bjud-upp-mig-minnen och det sofvande hjärtat bakom det hvita förklädet.

Och ändå gick det den gamla vägen. Illusionen lefde upp på nytt, och han sade sig att han här äntligen skulle få betaldt med ärligt mynt. Åter greps han af mannens begär att gifva, att gå i blom hos ett annat väsen, och Gelly tog och blef stilla, som om hon nu hade det trygga svaret på allt. Utom honom fanns ingenting; allt annat var överkligt och hon gick midt igenom det som genom ett töcken. Inge Hallman kunde känna en ångest ibland, när han såg henne. Kanske hade han räknat fel med sig själf, och gifvartiden var på upphällningen...

— — Tåget rusade ut ur sista tunneln. Ridån gick upp för september-féeriet i Stockholm.

»Gelly, se.»

Hon såg och såg, och åter kom tyngden i bröstet på henne. Gommen var torr som en febersjuks.

»Om vi bara fått stanna därute», sade hon. »Jag lär mig aldrig att tåla Stockholm, aldrig. Jag blir ingenting här; du skall tappa bort mig. Här finns inget mänsken som gör mig vacker och ingen tystnad, där du bara kan höra mig.»

Han räckte henne buketten med de frostbitna rosorna, som han skurit af till resan. Det hade varit en underbar dag den sista därute; sade hon. »Jag står stort och öppet. Luften som kryddadt vin och tunn, hvit höstsol på marken. Det var som att bli utdrifna ur paradiset att lämna den lilla Sörmlandsvillan, där deras kärlek lefvat sitt första värlif.

Och nu voro de i staden igen. Det blixtrade af ljus förbi kupéfönstren, signalklockorna ringde, och så gled man midt in i ett ljushaf och stod stilla. Yra i hufvudet af bullret och skriken hunno de icke hämta sig förrän de sutto i droskan och rullade i väg till Gellys hem. De smålogo mot hvarann, när kusken vek in på den gamla tysta gatan, som de så väl kände. Där var kapellet mörkt och förstummadt nu, och där hängde skylten med sitt bakvända S utanför gamle Hemmerichs, klädeshandlarens, butik.

Gelly störtade uppför trappan och i famnen på sin mor.

»Välkomna, barn», sade hon.

Och de satte sig till bords alla tre och skrattade och pratade. Här, i ljusringen från lampan, med allt det gamla i möbler och minnen liksom fyllande rummets atmosfär, återfick Gelly sitt lugn och med lugnet också glädjen. Inte skulle något ondt kunna komma in här; allting var ombonadt och stängdt. och mörkret, som strök sig mot rutorna, fick vackert stanna utanför. Hon satte sig på en pall vid Ingas knän.

»Nu är det bra, sade hon och tog hans hand.

Och annorlunda får det aldrig bli. — När vi bli gifta, vill jag alltid sitta så här.»

Inge skrattade.

»Det blir dyrbart», sade han. Och i samma ögonblick ryckte han till för en tanke. Han hade hört dessa ord: när vi bli gifta, vill jag alltid sitta så här, han hade hört dem en gång förut, men när? och hvar? Det var någon annan, som suttit lutad mot hans knän som nu Gelly, och hon hade sagt precis likadant. Nu mindes han: Edit, Edit Werner. Ja, hvar fanns hon nu egentligen?...

Det gaf ett hugg i honom, han visste knappt hvarför, och Gelly såg upp.

»Hvad var det?» frågade hon.

»Ingenting.»

»Jo, jo, det kände jag i din hand. Du får inte tänka på något ledsamt nu i kväll.»

Han böjde sig ner och kysste henne på hårfästet. En stund därefter tog han god natt. Men när hon kom ut i tamburen med honom blef hon plötsligt ängslig igen och grät länge mot hans rock.

II.

Sent en vårväll — det var fuktig blåst och svagt månsken — gingo de hem från en bjudning. Inge hade dykt ner i ulsterkragen och gick och snurrade med sina tankar. Gelly hade släppt hans arm; hon såg dödstrött ut, och det var som om hon velat, men icke kunnat tala. Ögonen stirrade klara och pinade rätt fram för sig, och utan att veta räknade hon lyktorna uppför Drottninggatan, tapade bort sig och började på nytt. Till slut stannade hon på elfva. Elfva, elfva, elfva, sade hon till sig själf, slätt utan en tanke längre, och med ens hörde hon sin egen röst.

»Inge», sade hon och lae sin hand på hans arm. »Vi vet det ju bägge två; hvarför då inte

tala ut? Det har inte kommit i går. Det har varit länge. Jag såg det på dina ögon nu i kväll — och på hennes. I samma stund visste jag, att ni två träffats förr... och älskat hvarann. Och ni älska hvarann ännu...»

Det kom intet svar ur ulstern, och hon fortfor med samma röst, liflös som ett eko:

»Jag vill inte tala om hur jag haft det under dessa sista månader. Du har ju också lidit. Allt har du varit för mig, allt mellan himmel och jord, och ändå har du trott dig kunna dölja din kärlek, bara genom att förtiga den. Jag förebrår dig ingenting; hvad tjänar det förråsten till? Kanske är du inte så stor som jag trott, kanske är jag mindre barn, än du inbillat dig...»

Inge Hallman slängde upp sin rock. Ett ögonblick for det genom hans hjärna att han borde säga emot henne utan vidare, bryta ut, bedyra att det var henne han älskade, henne och ingen annan — den andra var bara ett hjärnspeke och skulle flyga sin väg igen — men det var något som knäckte af hans styrka och han märkte hur rösten vacklade i strupen.

»Jag har kämpat emot», sade han lågt. »Och du är ju ännu så mycket för mig...»

De hade hunnit fram till Gellys port, och stodo tysta på den lilla ödsliga gatan. Ett hviskande par strök tätt förbi dem, och de följde det med stumma ögon. Så sträckte Gelly fram sin hand.

»Färväl», sade hon. Hennes ansikte var pappershvitt i lyktskenet, men handen låg fast och säker, utan en darining, i hans.

»Det är väl inte...»

»Slut, jo. Se mig i ögonen, Inge. Nej, du kan inte säga längre att du älskar mig. Jag får inte vara hos dig mer. Hvad som nu skall ske vet jag inte. Jag vet bara att du är den enda för mig... och, Inge, om du en gång till i lifvet kan visa mig din gamla blick, så — kom åter...»

(Forts. sid. 204)

FÖRVECKLINGARNE I VENEZUELA.

Denna i storpolitiken mest framskjutna fråga för dagen har under den allra senaste tiden tagit en vändning till Venezuelas fördel, som de energiska tyskarne och engelsmännen troligen finna högst besvärlig. Allmänna opinionen, representerad främst af den amerikanska och engelska pressen har nämligen rest sig mot det våldsdåd de bägge för tillfället allierade regeringarne företagit sig mot det maktlösa Venezuela. — I visshet om att hvarken den ena eller andra af dessa stormakter skulle vilja drifva saken till sin spets, då de i så fall stötte på den, hela amerikanska kontinenten omslingrande, mur som Monroe-doktrinen upprest mot europeiska inblandningar eller kolonisationsförsök, är Amerika tills vidare åskådare, ehuru dess press energiskt opponerar sig mot det europeiska själfväldet. Den engelska pressen ogillar i hög grad det tillvägagångssätt dess regering valt för att utkräfvat sina fordringar och varnar dels för att stöta Amerika och dels för samarbete med tyskarne. Och engelska regeringen synes nästan börja smått genera sig öfver sin häftighet och skyller på tyskarne, som ensamma skulle utfört våldsdåden mot venezolanska flottan. — Betecknande för situationen är en teckning i senaste numret af den ansedda en-

gelska politiska skämttidningen »Punch», visande en ung, till soldat klädd Venezuelare, som räcker lång näsa åt tvenne typiskt tyska och engelska individer, hvilka förgäfvos och under hot med knutna händer söka nå honom genom att klättra öfver en hög mur, hvarå står: »Monroe-doktrinen». — Lösningen lutar mot en fredlig uppgörelse genom amerikanska sändebudet, äfven om kanske slutligen den orädda, äfventyrlige presidenten Castro får med sin ställning sitta emellan. Hela denna affär har för småstaterna varit af särskildt intresse — det såg ju ut som skulle de stora herrarne endast behöfva sträcka ut handen och taga hvad de önska och kasta bort annat, utan all hänsyn till rätt. — Men i detta fall som så ofta annars får man tillämpa den gamla satsen. »Hjälpdig själf, och Gud skall hjälpa dig».

* * *

Med spändt intresse följer världen utvecklingen af denna aktion, hvarför några uppgifter om Venezuela torde hafva allmänt intresse bredvid de bilder, som här lämnas.

HVAR 2 DAG.

Efter fotografi.

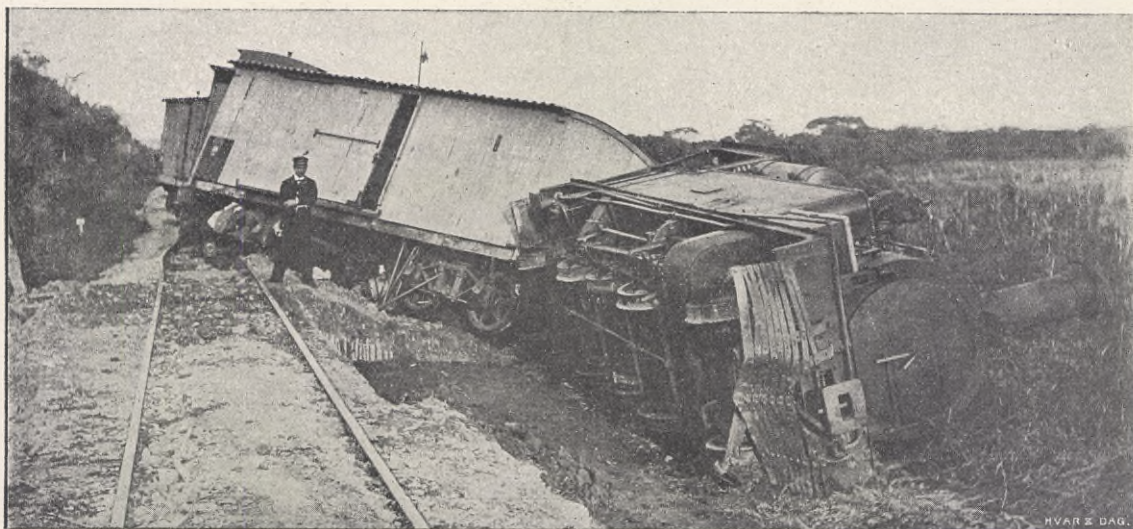
LA GUAYRA, Caracas' hamnstad.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm—Tbg.

Venezuela är en förbundsrepublik, som består af nio stater, fyra territorier och ett förbundsområde. Landets areal är icke noggrannare uppmätt; uppgifterna växla mellan 19,000 och 29,000 kvadratmil (Sverige omkr. 8,000) och invånareantalet torde för närvarande utgöra omkring 3 millioner, däraf 12 procent hvita, 30 procent indianer och 50 procent mulatter. Den nuvarande presidenten, Castro, är själf fullblodsindian. I spetsen för regeringen står presidenten med tio på fyra år valda ministerråd. Den lagstiftande makten utöfvas af senaten, 36 medlemmar

och deputeradekammaren, 63 medlemmar. Hvarje enskild stat inom förbundsrepubliken har en liknande författning. Budgeten för 1899—1900 visade inkomster omkring 42 millioner bolivares (= francs), hvaraf nära två tredjedelar utgjordes af tullinkomster. Detta förhållande, att statskassan är nästan uteslutande beroende af tullinkomsterna, vilja de allierade använda för att tvinga Castro, i det de genom blockering af hamnarna utarma statskassan.

Få länder torde hafva varit utsatta för sådana inre svårigheter, stridigheter, omhvälfningar som Vene-

HVAR 2 DAG.

Efter fotografi.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm—Tbg.

FÖRVECKLINGARNE I VENEZUELA: Ett af insurgentbefälhafvaren Mochistas förstördt järnvägståg å tyska banlinjen mellan Valencia—Caracas.

Efter fotografi.

President Castro.
PRESIDENT CASTRO HÅLLER MINISTERRÅD.

Kilich: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthlm—Öbg.

zuela. Från 1811, då Venezuela frigjorde sig från Spanien, är dess historia så godt som en enda sammanhängande berättelse om revolutioner, uppror och våldsamma partistrider. Den enda ljuspunkten i Venezuelas historia under de senaste femtio åren är Guzman Blancos sjuåriga, kraftiga fredliga regering, först såsom diktator, sedan såsom president. Efter honom har ingen så lång fredsperiod funnits, och som bekant har landet under de två senare åren slitits mellan Castros regering och flere upprorsledare, en strid, som icke är utslocknad nu, då äfven yttre fiender träda fram på skådeplatsen.

Under sådana förhållanden är det klart, att landet aldrig kommit i tillfälle att i någon högre grad utveckla sina rika ekonomiska möjligheter. Handeln ligger nere eller bedrifves hufvudsakligen af utlänningar, hvilket kanhända äfven under fredligare förhål-

landen skulle vara fallet, enär folket ingalunda hör till det arbetande. Förtroendet till andra är försvunnet, och detta är också en anledning hvarför handelen icke kan utvecklas. Rättsväsendet ligger nere, hvarför inga medel att på laglig väg t. ex. indriva fordringar finnas. En resande säger, att den som icke vill betala, behöfver helt enkelt icke göra det, och att om någon betalar en skuld med 50 procent, anses detta såsom en ovanligt anständig handling. För det allmännas väl göres ingenting, då det också är en ledande princip att maktinnehafvarne eftersträfvat makten blott för att ernå möjligheten att på kortaste tid vinna rikedom. Gator och vägar äro dåliga, och smuts härskar öfverallt. Byggnadssättet i Venezuela är det gamla spanska, envåningshus af sten, djupt inbyggda för att erbjuda svalka, dörrarne oftast tjänstgörande såsom fönster.

Efter fotografi.

FÖRVECKLINGARNE I VENEZUELA: Tyska eskadern framför »La Guayra». Det främsta af de trenne fartygen är »Vinet», därefter »Gazelle» och »Falke».

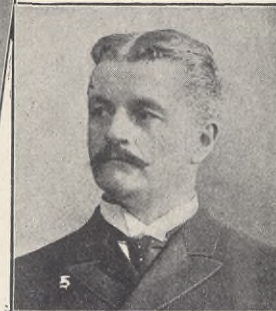
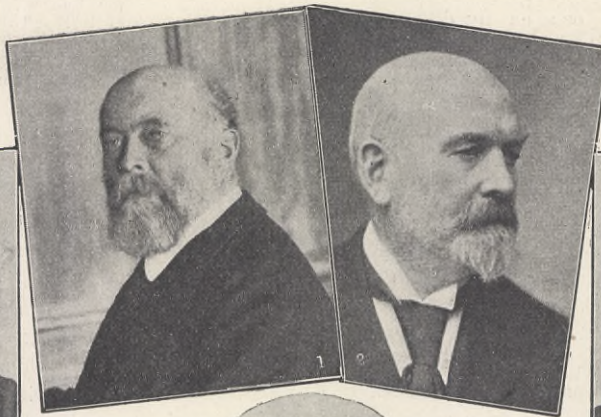
Kilich: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm—Öbg.

PORTRÄTT TILL DE TYSKA TULLDEBATTERNA.

(3) **Presidenten greve BALLESTREM.**

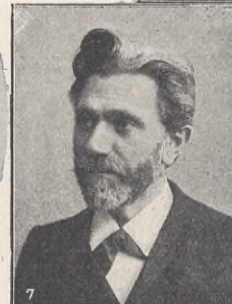
(1) **vice Presidenten greve STOLBERG-WERNINGERODE.**

(2) **vice Presidenten BÜSING.**

(4) **W. von KARDORFF.**
Konservativ.

(5) **BASSERMAN.**
Nationalliberal
Kompromiss-
männen,
riksdagsord-
ningens
skarprättare.

(8) **STADT-
HAGEN.**
Uthållighets-
talare.

(9) **PAUL
SINGER.**
Obstruktions-
ledaren.

(6) **EUGEN
RICHTER.**
Frisinnad.

(7) **AUG.
BEBEL.**
Socialdemo-
kratiska frak-
tionens ledare

(10) **ULLRICH.**
Den utvisade.

När denna tidning för någon tid sedan skildrade de ofta framträdande oordningarna i det österrikiska parlamentet, hvarigenom denna folkrepresentation i världens ögon blifvit en karrikyt af parlamentarismen, anade få, att den tyska riksdagen snart skulle taga fasoner efter kamraten vid Donau. Detta har dock sedan dess skett. I den förbittrade ekonomiska intressekampen, som alltmera bildar kärnpunkten i folkrepresentationernas arbete, under striden om tullfrågan har också tyska riksdagen tillgripit medel, som föga öfverensstämma med en lagstiftande riksförsamlings värdighet, och som visa hän på tendenser inom de moderna samhällena, hvilka hota att till den yttersta fara skärpa de ekonomiska och därmed de för samhällsfriden afgörande intressemotsatserna.

Det är icke meningen, att här utförligare redogöra för denna strid; härför hafva dagstidningarna lämnat

tillräckligt material. Men några få ord skola ägnas den tyska tullfrågans utveckling och tillfälliga afgörande. När den liberala och regeringsvänliga tyska riksdagsmajoriteten 1892 antog de af rikskanslären Caprivi preliminärt afslutade handelstraktaterna, som för tio år framåt bunde de tyska tullsatserna, kunde detta endast med uppjudandet af de yttersta krafter ske. Redan då fanns en betydande minoritet, som begärde ytterligare höjdt tullskydd, och det var slutligen endast regeringens auktoritet gentemot de konservativa som gaf utslaget.

Men de besegrade rustade sig till strid. Samma år bildades det tyska agrarförbundet, Bund der Landwirthe, och därmed började man samma år agitera för den tidpunkt, efter tio år, då tull- och handelstraktatfrågan ånyo skulle blifva brännande. Denna agitation har år efter år bedrifvits outröttligt, energiskt,

med största skicklighet. Och den har burit frukter. Ty när regeringen i fjor, stäld inför nödvändigheten att med handelstraktaternas utgång företaga förändringar i dem, framlade ett omsorgsfullt genomarbetadt förslag till en ny tullag och en ny differensierad tulltariff, mötte hon genast starkt motstånd hos alla högerpartier och starkast hos agrarerna, ehuru hon med anledning af deras mångåriga påtryckning så godt som öfver hela linien höjt tullsatserna, särskildt på landbruksprodukter, samt därtill förklarade sig villig låta i fråga om spannmålstullarne binda sig vid minimisatser, under hvilka hon icke finge gå under förhandlingarna om nya handelstraktater.

Detta var början till riksdagsstriden, som skulle taga en så obehaglig utveckling och ett så egendomligt slut. Riksdagsmajoriteten, de konservativa partierna och centrum, fasthöllo sina fordringar på ytterligare tullhöjningar utöfver regeringsförslaget, och i det särskilda utskott, till hvilket frågan hänvisades, genomdrefvo de under sommarens lopp beslut i enlighet med dessa önskingar. Bl. a. begärde de minimitullar äfven för kreatur, och ehuru regeringen upprepade gånger förklarade andra och högre minimitullar än de hon begärt oantagliga, var majoriteten beslutet att strida för sina utskottsbeslut. Då, när riksdagen i oktober åter samlades, var det socialdemokraterna satte in med sin obstruktion. De hade beräknat att, med hänsyn till den stora majoriteten, som fanns för de höjda tullarne, hade minoriteten icke något annat medel till förfogande än att genom att draga förhandlingarna ut på längden fördröja afgörandet öfver den viktiga ekonomiska frågan, om möjligt så långt att den icke hunne afgöras innan nya, allmänna val till nästa år bestämma öfver riksdagens sammansättning. Med hänsyn till frågans stora omfattning, sålunda funnos bl. a. icke mindre än 946 olika tullsatser att debattera och rösta om, syntes en sådan obstruktion ägnad att föra till det af obstruktionärerna eftersträfvade målet. Därför började genast detta negativa arbete under socialdemokraten PAUL SINGER'S vana ledning med uthållighetstal — exempelvis soc. Stadthagens femtimmarstal — ändringsförslag, tidsödande omröstningar med namnupprop etc. Härigenom hindrades riksdagsarbetet till den grad, att man faktiskt icke kom ur fläcken, ehuru riksdagen arbetade under långa dagar och veckor. Socialdemokraterna voro så mycket segervissare, som ett af de stora partierna, de nationalliberale, icke

anslöto sig till de konservatives tullönskingar samt regeringen energiskt afvisade dessa. Men plötsligt förändrades scenen. Inför den envisa och orimliga obstruktionen, som faktiskt vände upp och ner på alla begrepp om flertalsrätten och minoritetens eftergifter för majoriteten, samt inför den genom en obstruktionens seger hotande större faran från socialdemokratien, enades alla de stora höger- och centerpartierna samt de nationalliberale, och de trädde i underhandlingar med regeringen samt slöto en kompromiss. Och därefter gingo de till angrepp mot socialdemokraterna, mot obstruktionen, gång efter annan inskränkande obstruktionsmöjligheterna genom ändringar i arbetsordningen och tillfälliga majoritetsbeslut. Och där de ändå icke räckte till, skickades vicepresidenterna Büsing och Stolberg i talmanstolen för att bättre än den humane ordinarie presidenten Ballestrem kufva opposition och obstruktion. Under denna ojämna strid mellan majoriteten och minoriteten i riksdagen var det som de stormigaste uppträden, tyska riksdagen hittills bevitnat, förekommo. Ett par gånger var man faktiskt icke långt från handgripligheter, de uppretade sinnena höllo på att explodera, och man visste slutligen knappast hvilket slutet skulle kunna blifva af denna upprörda kamp. Några gånger utbyttes under det fruktansvärda tjetet och larmet okvädinsord, som synes tagna ur den österrikiska riksdagens talarlexikon.

Men den stora majoriteten var beslutet att icke sky något, att obevekligt föra sin vilja till seger. Hon hade makten att själf välja medlen, och därför lyckades det henne också att under ett enda sammanträde, som dock varade aderton timmar, därunder också soc. Antrich höll sitt ryktbara åtta timmar långa anförande, genomgå hela den väldiga tulltariffens tredje läsning. Därmed har agrarhögern denna gång segrat äfven öfver regeringen, i det att denna endast lyckats häfda sin uppfattning ifråga om minimisatserna, om tiden för tariffens ikraftträdande och några andra punkter. Men en ny strid är att vänta när de eventuella handelstraktaterna en gång skola föreläggas riksdagen, enär regeringen gifvetvis under traktatförhandlingarna måste betydligt nedsätta den autonoma riksdagstariffens tullsatser. Och sedan sådana larmscener i en riksdag, som de nu passerade, en gång förekommit, är det betydligt lättare att åter tillgripa dem.

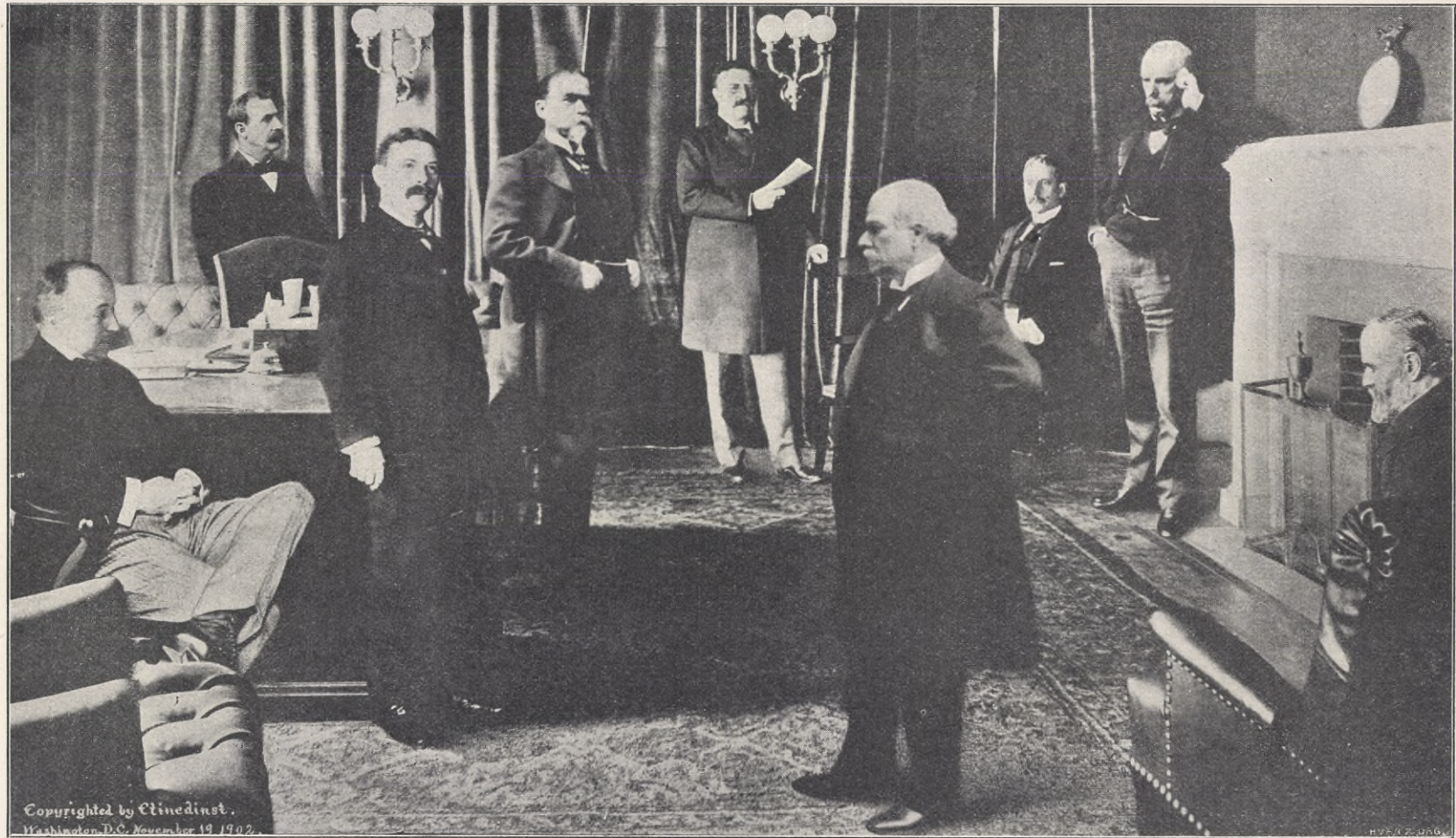
HVAR 8 DAG

TILLÖNSKAR, MED ETT TACK FÖR DET GÅNGNA ÅRET, SINA GAMLA
OCH NYFÖRVÄRFVADE MÅNGA VÄNNER

ETT GODT NYTT ÅR!

PRESIDENT ROOSEVELT UPPLÄSER BUDSKAPET TILL KONGRESSEN INFÖR AMERIKANSKA KABINETTET.

EFTER FOTOGRAFI TAGEN SISTL. NOVEMBER OCH GENOM HVAR 8 DAGS KORRESPONDENT I AMERIKA STÄLD TILL VÅR DISPOSITION.

Copyrighted by Elineinst.
Washington, D.C. November 19, 1902.

Efter fotografi.

Knox
Justitie-

Payne
Post-

Moody

Hay
Utrikes-

Roosevelt

Hickock
Civil-

Root
Marin-

Shaw
Finans-

Wilson
Jordbruks-

Det budskap Presidenten Roosevelt tillställde kongressen i Washington den 2 december, emottogs med spänd förväntan. Man kände ju presidentens ställning vis å vis trusterna och antog att budskapet skulle anvisa ett medel till bekämpande af dessa all industri uppslukande jättar. Härutinnan var budskapet en besvikning, ty presidenten yttrade att trusterna äro följder af den moderna industrialismen och att deras tillintetgörande var till skada för hela samhället. De olägenheter som följde dem borde aflägsnas, men då dessa stora företag minska produktionskostnaden och bereda Amerika en ledande ställning i den industriella världen, böra de ej hämnas. I öfrigt förklarade presidenten att Amerika står på höjden af välstånd och att skyddssystemet härtill bidragit. En stark flotta behöfdes för att upprätthålla Monroedoktrinen och landets ställning som stormakt. Den grupp vi meddela ofvan är af synnerligt intresse då de amerikanska ministrarnes namn ofta förekomma i prässen, men porträtt icke varit förut synliga.

Han släppte hennes hand; den föll som ett dödt ting vid hennes sida. Och så stötte han upp porten, och mörkret därinnanför slukade henne.

— — Inge Hallman återfann sig själf hemma vid sitt skrifbord. Han satt med hakan i händerna och stirrade på en gips på en hörnhylla, ett kvinnohufvud efter ett original i Louvren. Han tyckte att hon såg hemsk ut nu i kväll med sina blinda ögon och med detta leende, som var fyrahundra år gammalt och kunde betyda ungefär hvad som helst. Var det kärlekens ödesgudinna, som log mot honom? Han frös, gick till sängs, steg upp på morgonen igen, men det var icke han längre utan någon annan. Och denne andre, som tagit hans namn, gick sedan på gatorna, åt, drack, skötte sina åligganden och påstods vara kär i en ung dam vid namn Edit Werner, som han träffat för flera år tillbaka och som han under flera år med lätthet umburit. Det var någonting komiskt i allt detta. Men det löjligaste var, att han icke kom sig för att söka upp denna dam; det var som det inte hade brådskat. Alltid träffades man...

Men det blef sommar, och ännu var Inge Hallman ensam. Han hade gått och stirrat sig led på sig själf som på en fixérbild. Här är den nye Inge Hallman; hvar är då den gamle? Men han fick inte tag i den, och till slut tröttnade han att vrida och vända sitt eget jag på alla kanter. Han släppte ner persiennerna för fönstren och satt hemma med sina böcker. Utanför låg solljuset glödande och kalkhvitt öfver gatan, och han tänkte på sommaren i fjol — och på henne, Gelly. Det gjorde ondt i bröstet emellanåt. Hur lefde hon nu? Var hon därute i år också och gick och pysslade i trädgården? Hon var inte så ifrig nu, och ogräset fick kanske växa i fred på gångarne.

På höstsidan packade Inge Hallman sin kappsäck. Han hade fått ett resestipendium och skulle ligga vid Sorbonne några månader. Och så steg han då af tåget en rägnig septemberkväll på gare du Nord, tog en droska och rullade in öfver boulevarderna till ett litet hotell, som var känt i den svenska kolonien och där han tagit in förut. Det var sju, åtta år sedan dess, men allting var sig likt. La patronne stod i dörren, fet och svartklädd, och sade sitt »bon soir» med samma sötsura, pänninghungliga min, som förr i världen. Och det lukade lök och parfym, alldeles som förr. Här var man åtminstone konservativ.

Hvilket nöje att åter trampa asfalten. Paris var ändå Paris. Det var som om fotsulorna bränt under en, som ginge man på vulkanisk mark, och blodet kom i en annan takt än den hemvanda. Feberlifvet smittade. Han blef tjugo år igen, och i denna karusell af galenskaper, som dag och natt — i den dufgrå dagern från Seinen och i det elektriska ljusets kalla prakt — snurrade rundt omkring honom, kände han sig ryckas med, slungas in i hvirveln utan vilja och utan tanke. Bara den njutningen att försvinna i massan, drunkna i denna orkan af glidande människoböljor. Ingen kände en. Hemma var man alltid ett namn på ett visitkort åtminstone, det var händer som man skulle trycka och ansikten som man skulle småle mot och meningar som man skulle sanktionera eller icke. Här var man ingen. Det var staden att glömma och glömmas i.

Inge Hallman skötte sina studier och sina förströelser, fämligen samvetsgrant bägge delarne, och tiden gick. Han behöfde inte jäkta, och ändå kände han som en piska ständigt och jämt öfver sig. Han skaffade sig vänner. Han kunde icke vara ensam.

Oron satte sporrarne i honom, bara han höll sig på hotellrummet några timmar. Det var något som ville taga fatt honom, tyckte han, något som han måste fly, och just därför hade han kommit hit, till Paris. Ty inte var det för att få reda på hvad monsieur den och den i en kateder ansåg om Marguerite de Valois' oanständiga noveller; det var honom komplett likgiltigt.

Men den där obestämbare ångesten ville icke ge med sig. Det gick inte längre att läsa in den på rummet. Han följde med ut och var hos honom på brasserierna, bland vännerna. Det var något som vändade på honom, något som skulle hända, nu, i morgon. Men hvad? Han var inte frisk, och det var honom numera omöjligt att begripa hur han kunnat längta hit ner till alla dessa främmande människor, som knappast skulle vända på hufvudet, om han stupade omkull och blef liggande på gatan. Nog hade han försvunnit tillräckligt. Det fanns ju ingen som frågade efter honom längre; på en hel månad hade han icke fått ett bref från Sverige. Det går lätt att bli isolerad — några kilometer land och vatten bara.

En morgon när Inge låg halfvaken och lyddes på sorlet utanför, på automobilernas små trumpeter och de långa lurstötarne från en mail-coach kom han att tänka på att det var december nu och knappast mer än fjorton dar till jul. Han blef plötsligt klarvaken. Det var ju bestämdt att han skulle stanna här till in på nyåret, fira julen i detta rum kanske, mellan den lilla iskalla kaminen och det sköna Napoleons-oljetrycket där öfver fönstret, ensam, borta från allt och alla — märkvärdigt!

Han kunde inte låta bli att förvåna sig öfver detta under dagens lopp, och på kvällen gick han nedstämd uppåt Montmartre, till sin stamkneipe. Det var fullt med folk där som vanligt; luften nästan en kompakt massa af tobaksrök, matos och afundstningen från alla människorna. En klunga artister med hundlockar och i nätta sammetsblusar var midt upp i ett gräl, och skuggorna från deras svängande armar gingo som vingar i eldskenet på väggen. I ett hörn sutto två studenter, svartmuskiga och utmerglade, med långa kritpipor i munnen, och spelade domino. En liten hvitsminkad kvinna med en caporal mellan fingrarna satt och såg på tyst och troget. När Inge kom in och tog plats, flyttade hon sig utan vidare öfver till hans bord, men sade fortfarande ingenting.

Han fick in två bockar bier, och de skälade med hvarandra. Och hur det nu kom sig, blef Inge Hallman sentimental och började tala om sitt land och hur vackert där var just nu, alldeles hvitt och icke smuttsgrått som det här nere. Den lilla kvinnan nickade och lutade sig slappt tillbaka i soffhörnet. Inge blef vältalig, och med ögonen rätt ut i röken såg han syner.

»Det är natt halfva dagen nu», sade han. »Och himlen släpar på jorden. Men om natten är den fullsatt med diamanter, mycket fler och mycket större än Cléos. Och det är så kallt, och man kör med isbjörnar på gatorna...»

Han vände sig leende mot sin granne — hon sof. Ett uttröttadt barns ljudlösa sömn; ögonlocken vissna och röda under sminket. Då tog Inge Hallman sin hatt och sin rock och gick, gick ut i mörkret utan mål, med hjärnan illuminerad af en enda tanke: att komma bort härifrån och hem, hem. Ännu hade han bestyr för en vecka och kanske litet till, men sedan var han fri och skulle hinna till Stockholm, om inte förr så på själfva julaftonen. Tanken gjorde honom uppsluppen som en pojke. Han

dref omkring i timmar nästan som i ett rus af en så enkel anledning som att han beslutat sig för att resa. Det var som om han lyckats rädda något hos sig, något som han ville rymma med tillbaka till Sverige. När han kom förbi Moulin Rouge, där vingarne snurrade i rött ljus mot kvällshimlen, råkade han knuffa till ett par sköna damer och blef titulerad åsna. Det roade honom och föreföll honom nästan kvickt.

III.

Och åter satt han på tåget. Han såg Paris försvinna, boulevard efter boulevard, lykta efter lykta, men ännu länge kunde han uppfånga det flammiga skenet på himlen som visade hvar ljusstaden låg. Till sist försvann det emellertid, och han blef ensam i kupén med sina tankar och med en liten smutsgul och nersnusad abbé, som lästa *Cri du peuple*. Han kom ihåg hur han längtat till denna dag och timme, och nu kände han bara den dofva ångesten, tung som en blyklump, i bröstet.

Det hade ju ingenting hänt på de sista fjorton dagarne, och ändå hade det hänt så mycket. Hur var det nu igen det hade börjat? Jo, det hade visst börjat med att han suttit på ett brasseri och berättat om Sverige och den som han berättat för hade inte hört på honom, utan somnat. Och sedan hade han lofvat sig själf, att han skulle få resa hem och blifvit så glad åt det. Ja och nu reste han, men han var icke bara glad längre. Det hade kommit något till. Han hade gått under dessa fjorton dagar och funderat på en sak: hvart reste han egentligen? Hem — men bara till ett par rum. Och till vännerna. Ja, men var det så stor skillnad mellan de gamla därhemma och de nya här? Han visste inte.

Och så hade det kommit till slut, det märkvärdiga. Långsamt hade det arbetat sig fram i hans inre, ett namn hade dragit som en klockklang genom hans själ och han hade lyssnat och undrat, om han hört rätt. När han fick vissheten tyckte han att allting blef så stort och på samma gång så enkelt. Men så var motslaget där. Kanske var alltsammans oåterkalleligen förspildt nu och han skulle aldrig få säga ut det kära namnet med något af den ton som det hade inom honom. Han blef stel invärtes. Och en dag måste han så skriva brevet. »Jag vill inte ha svar», skref han; »jag kommer själf och hämtar det, hvad det nu blir. Strax på julen kommer jag, Gelly, du, den endå»...

Så hade Inge Hallman skrivit, och det var detta han nu satt och grubblade på från dag till natt, medan tåget rusade genom ett hörn af Belgien, där grufdistrikten sotat ner landskapet, öfver Westphalens och Brandenburgs smutsgråa hedrar, in öfver det hvita Danmark och upp genom hans eget land. Han hade god tid till funderingar. Det var också ett annat namn än Gellys, som dök upp i hans tankar, men hvad som en gång varit mellan honom och Edit Werner begrep han icke längre. Och ändå hade det åstadkommit så mycket ondt. I en hastig skrämselför sitt eget öde och för ovishheten, som sveper omkring allt och alla, i en fasa för att hans lyckas fatalietid kanske redan var utlupen började han gå af och an i kupén som ett djur i sitt fängelse, och han skulle velat signalera åt lokomotivföraren: fortare, fortare. Han tyckte att han kappkörde med ödet själf, och insatsen gällde ett lif eller kanske två.

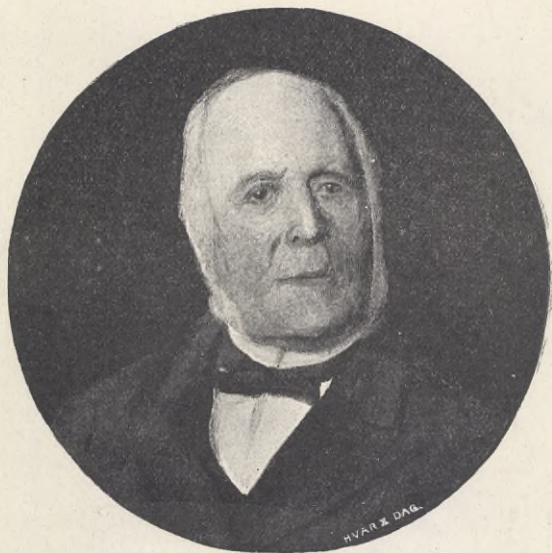
— Utomkring i bygderna var det redan julafton nu, och ljuset hade tagit upp sin stora kamp mot det svarta väldet. Enstaka sken sköto förbi kupéfönstren som strimmor och skott, men så blef

det natt igen och Inge halfsof vid det jämna dunket mot skenorna. Ändtligen splittrades mörkret itu; det var Liljeholmen. Han stack ut hufvudet, kände snöluften mot pannan och såg granarna tända i ett par fönster. Så kom han ihåg när han sista gången åkte den här vägen med Gelly; hon hade varit ängslig och gråtit mot hans rock. Och han hade suttit och sett på två små rutor, som brunnit ensamma och stilla. Där voro de nu igen, men de voro icke ensamma längre...

En timme efteråt satt Inge Hallman hemma, i sina egna rum. Han satt i gungstolen framför brasan, alldeles som romanernas gamle ungarl, och kände sig verkligt så sentimental och öfvergifven, som man

(Forts. sid. 208)

ADOLF VILHELM EDELSVÄRD.

Efter oljemålning.

Guldbröllop firades den 14 dec. af f. d. vice preses vid Akademien för de fria konsterna, majoren ADOLF VILHELM EDELSVÄRD och hans maka, f. Blidberg. Född i Östersund den 28 juni 1824, ingick E. 1844 som officer vid Dalregementet, men tog snart transport till ingenjörskåren och tjänstgjorde i flere år vid fortifikationsarbetena å rikets fästningar. Vid sitt afskedstagande ur tjänsten 1864 erhöi han majors rang. E., hvilken företagit utländska studieresor i arkitektursyfte, blef 1855 arkitekt vid statens järnvägar, i hvilken egenskap han tjänstgjorde till 1895. Bland hans verk märkas Göteborgs stationshus 1856, Uppsala 1865, Norrköpings 1865, Stockholms centralstation 1869, o. s. v. E. har äfven lämnat ritningar till några andra byggnader, såsom Hagakyrkan och Engelska kyrkan i Göteborg, Trollhättans och Jonsereds kyrkor, o. s. v. Det var också han, som 1866 konstruerade den skandinaviska industriutställningens byggnad i Stockholm. E. var 1867—87 stadsfullmäktig i Stockholm och valdes 1898 till Akademiens för de fria konsterna v. preses, från hvilken befattning han helt nyligen afgick. Den ständigt verksamme mannen är fortfarande vid god vigör och var på guldbröllopsdagen föremål för stor hyllning.

E. R. ENEROTH,

kapten och tygförvaltare å Gotlands artillerihufvudförråd, Visby, fyllde den 11 dec. 65 år.

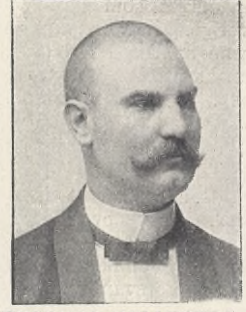
G. M. V. WIJKMAN,

härasskrifvare i Kungsörs fögderi, har den 13 dec. tillhört Västmanlands Läns Landstat i 40 år.

C. A. L. NORDENADLER,

öfverste och chef för kongl. Elfsborgs regemente, fyllde 14 dec. 60 år.

THEODOR HELLEBERG,

innehafvare af firman A. L. Helleberg & Son, Stockholm, fyllde den 19 dec. 50 år.

F. M. COLLIANDER,

Justitieborgmästare, Göteborg, fyllde den 21 december 75 år.

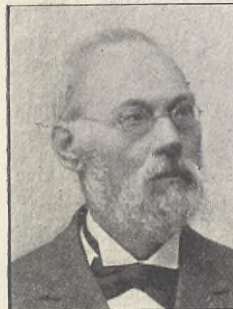
A. O. ELLIOT.

Med detta års utgång lämnar polismästaren i Göteborg, *Anders Oscar Elliot* den chefsplats för ordningsmakten, han under mer än 30 år beklädt, liksom den maugd af kommunala uppdrag han innehaft. I en stad af Göteborgs storlek är det af väsentlig betydelse, i synnerhet under nyare tidars lätt uppstående brytningar, att den person som är utsedd att upprätthålla god ordning äger de egenskaper, hvilka äro de härtill mest påfordrade: *Kraft och humanitet*. Polismästare Elliot har ägt dessa egenskaper och genom dem tillvunnit sig allas förtroende. Offentliga uttryck af erkänsla ha nu vid polismästarens och fru Elliots afflyttning till Stockholm rikligen kommit det älskvarda och sympatiska paret till del.

A. T. GRANLUND,

byråchef i lotsstyrelsen, Stockholm, fyllde den 14 dec. 60 år.

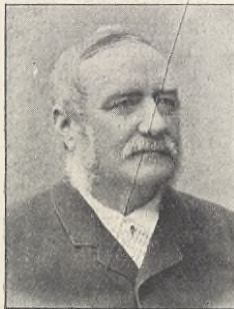
J. O. HÖGSTADIUS,

f. d. lektor, Umeå, erhöill nyligen afsked med pension efter 41 och ett halft års tjänstg. som lärare.

I. TÖRNEBLADH,

länskamrerare i Stockholms län sedan 30 år, har begärt afsked från sin befattning.

C. G. CLASON,

ingeniör, f. d. kommissionslandtmätare i Dalarne, Stockholm, fyllde den 22 dec. 80 år.

J. TH. JULIN,

kontraktspastor och hofpredikant, kyrkoherde i Ekeby sedan 1882, fyllde den 10 dec. 80 år.

OSKAR ERICKSON,

domänintendent i Jönköpings län, kommunalman, fyllde den 10 dec. 55 år.

AXEL LILLJEGREN,

kamrer vid Motala verkstad, fyllde den 11 dec. 50 år.

PORTRÄTTGALLERI

† T. U. E. STEN,

f. d. husmoder vid Frimurarebarnhuset, Stockholm, afled den 11 dec., 79 år gammal.

† A. E. LANDELIUS,

körsångare sedan 40 år vid Kungl. Teatern, Stockholm, afled den 8 dec. 65 år gammal.

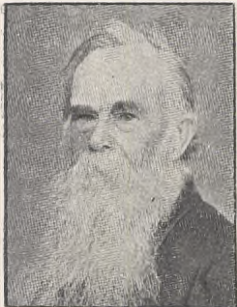
† J. V. E. B.LÖGG,

fabrikör i Stockholm, afled den 11 dec. Född 1839. Hög frimurare.

† A. BYSTEDT,

läroverksadjunkt, Sundsvalls representant i 2dra kammaren, afled den 6 dec. 54 år gammal.

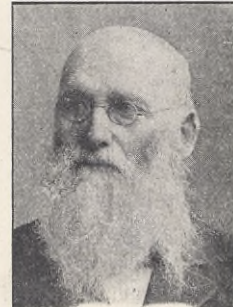
† BENGT NORDENBERG,

professor, har aflidit i Düsseldorf 80 år gammal. (Se biogr. n:o 36, III årg.).

CHRISTER HAMPUS MÖRNER.

60 år fyllde den 18 dec. öfversten och sekundchefen för Lifgardet till häst, öfveradjutanten hos konungen *Christer Hampus Mörner* M., som 1864 blef underlöjtnant vid Husarregementet Kung Karl XV, avancerade 1872 till löjtnant och 1888 till ryttmästare vid regementet, hvilket numera heter Kronprinsens husarregemente, och blef sistnämnda år adjutant hos konungen 1891 utnämndes den skicklige militären till major vid Lifgardet till häst och blef 1894 öfverstelöjtnant och förste major samt fyra år senare regementets chef. M är allt fortfarande i besittning af en sann ungdomlig vigör.

† JOHAN LIND,

seminarieadjunkt, Göteborg, afled den 16 dec., 82 år gammal.

† O. G. W. NORRMAN,

kontraktspastor, kyrkoherde i Undersåker sedan 1879, afled den 8 dec. Född 1835.

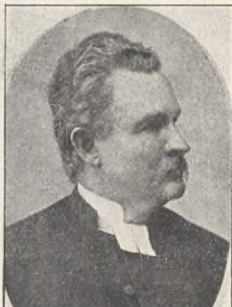
† V. WENNERHOLM,

kamrerare vid Köpmannaföreningen i Göteborg, afled den 16 dec., 56 år gammal.

† LEON. SELBERG,

rådman i Örnsköldsvik, kommunalman, afled den 7 december 55 år gammal.

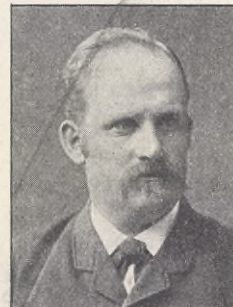
† K. G. CEDERGRÉN,

komminister i Tillinge och Svinnegårns pastorat, afled den 7 dec. 55 år gammal.

† K. A. HAGSTRÖM,

kyrkoherde i Botkyrka och Salems församlingars pastorat, afled den 9 dec. 56 år gammal.

† K. A. HERLUND,

sjökaptan, afled den 5 december i hufvudstaden, 46 år gammal.

(Forts. fr. 205)

är skyldig sig själf att känna det denna kväll, om man inte har hustru och barn. Kvinnobysten på hyllan smålog alltjämt mot honom med sin ljufva och gåtfulla mun; mitt öde, mitt öde, tänkte Inge. Och åter fick ångesten makt med honom. Han kunde icke sitta stilla längre, det värkte i hufvudet, och så kom han ihåg att han icke ätit stort på hela dagen.

Det var egendomligt att sitta på en restaurant en kväll som denna; det hade aldrig händt honom förr. Det var så tyst, intet slammer med knifvar och gafflar, och bara två tre gäster som kröpo ihop öfver sina tallrikar som om de velat gömma sig. När de sågo upp voro deras blickar skamsna och fientliga. Inge var åter på gatan, ville icke gå hem, gick bara och dref och dref i svidande längtan och oro, men också med en egen känsla af tacksam glädje öfver att han äntligen var hemma och att allting var så förunderligt vackert. Det började bli folktomt omkring honom. Några försenade herrar, fullastade med paket, rusade i väg utefter knutarna, och det var släckt i de flesta butiker. Men i hemmens fönster, hvart han såg, brunno julgranarna, öfversållade med stjärnor och glitter...

Det var en liten gata, som han så väl kände till och som han drömt om alla de sista nätterna, men han ville inte gå dit nu i kväll. I morgon, sade han till sig själf, men inte nu — och så stod han där efter en halftimme. Han såg en skugga på en gardin, kände hjärtat flaxa i bröstet som en instängd fågel, och fick fart i benen tills han nästan halfsprang. »Jag är tydligen på väg att bli galen», tänkte han, och med den trösten gick han hem och lade sig. Och när han vaknade igen, var det juldagen, och det var nu han skulle få sin dom.

Hur han kommit uppför trapporna, ringt på, frågat om herrskapet tog emot, fått veta att både frun och fröken voro i kyrkan, stigit in och satt sig att vänta — allt detta var inte vidare klart för honom. Han brydde sig emellertid inte om att anställa några utredningsförsök, satt bara och såg på allting och undrade om han inte äntligen hölle på att vakna ur någon meningslös och förvirrad dröm. Här var lampen som lyst på tre lyckliga människor, och där var pallen, där hon suttit, Gelly, den kvällen, då hen känt hans hand darra och bedt honom slå bort alla ledsamma tankar...

Så ringde det, och han hörde jungfrun säga: Det är en herre som väntar i salongen.

I samma minut stod Gelly på tröskeln. Han såg, att hennes fingrar famlade ett par tag uppefter dörrposten, men ansiktet urskilde han bara som en hvit fläck mot dagern. Det var inte möjligt att få någon klarhet i det hela förrän han kände hennes händer på sina axlar och förstod att han var räddad.

»Låt mig se dina ögon, Inge.»

Han böjde sig ner öfver henne.

»Ja, ja, nu ser jag. Det är den gamla blicken. Om jag kan förlåta, säger du? Käraste, det är gjordt långt före detta; du kunde ju intet hjälpa förrästen, du stora barn.»

Hon tog upp ett bref ur fickan och kysste honom. Och med hans ansikte i sina händer sade hon:

»Du är dig ändå lik, ser jag. — Men det där vecket mellan ögonen fanns bestämdt inte förr, och det måste bort igen.»

Ja, det trodde Inge Hallman skulle gå för sig — eftersom det nu var jul och han var riktigt hemma.

FRÅN STOCKHOLMS TEATRAR.

FRU MAND AHL.

Meyerbeers »Profeten», senast i Stockholm uppförd 1893, har åter upptagits å K. teatern. Fru Mandahl debuterade i Fides' parti och vann med sin stora alt-röst, sin goda musikaliska begåfning och tekniska färdighet stark framgång. Fru M. är otvivelaktigt en talang, värd att taga vara på.

FRANZ NAVAL.

hvars gästspel å Kungl. Teatern mottagits med entusiasm och gjort den framstående sångaren högligen populär. Herr Naval beredde HVAR 8 DAGS fotograf tillfälle taga ofvanstående lyckade porträtt.